

Afgifter til Stat og Commune, og at det ligger i gamle, overlevede Forhold, som vi Alle vilde at komme ud af ved Lov, at disse Skatter til Stat og Commune skulle vandre gennem Godscontoiret, inden de komme i Statskassen. Enhver veed, at det er Fæstterne, der i Virkeligheden udrede dem, og altsaa kan Forslaget ikke siges at stride mod Grundloven. Statterne maae gjøre en Dmvei, men det er bekjendt nok, at det Ansvar, Gudskeieren har for Afgifterne, er Kul; han har iniefsomhelst virkelig Ansvar. Det ærede Medlem sagde: Dersom det forhold sig saa, at Forslaget er i Strid med Grundloven, saa kan det ikke nytte, at man sætter det ind. Deri har han fuldstændig Ret, deri kunne vi Alle være enige; men Spørgsmaalet berøer paa dette „Dersom“, og det ærede Medlem vil dog ikke paastaae, at hans Fortolkning ogsaa er Domstolenes Fortolkning. Vi andre kunne være enige med ham i, at dersom det viser sig at være imod Grundloven, saa har han Ret; men dette troer jeg ikke er Tilfældet, og de, der ville stemme for Forslaget, dersom iøvrigt Noget vil stemme for det, gaae jo ogsaa ud fra den Forudsætning, at dette ingenlunde er Tilfældet. Den ærede Conseilspræsident gif dog heller ikke saa vidt — det ligger overhovedet ikke i hans Natur at bruge stærke Udtryk eller gjøre overdrevne Paastaaende — men han brugte en Udtalelse, som jeg virkelig ikke forstaaer uden nærmere Forklaring. Han sagde, at Livsfæstterne ikke kunde være tjente med, at man vedtog dette Forslag. Dette formaaer jeg ikke at indsee; thi den høitærede Conseilspræsident forklarede ikke, hvorpaa han grundede dette. At Livsfæstterne skulle være imod, at deres Skatter og Afgifter regnes med, naar det skal beregnes, hvem der kan blive høiftbeskattede Valgere, kan jeg ikke forstaae; thi det er dog ingen Ulykke at blive Valger. Dersom det var en stor Ulykke at blive Valger, kunde jeg forstaae det, men jeg antager, at de fleste af vore Livsfæsttere gjerne ville være Valgere, og at de ikke skulle kunne være tjente med at blive det, formaaer jeg ikke at fatte.

Jeg kommer nu til, hvad der er Hovedforslaget, Forslaget om Mindretalsvalgene. Der er en Betragtning, som jeg vilde have gjort gjældende, da jeg første Gang havde

Ordet, og som jeg nu vil begynde med. Man har nemlig ved at tale mod Forslaget gjort gjældende, at de midlertidige Bestemmelser i Grundloven vise, at man slet ikke havde tænkt paa, at man vilde have Forholdstalsvalgmaaden ved Valget af Valgmænd. Enhver kan tænke sig, og de, der i sin Tid have været Medlemmer af Fællesudvalget og ellers have været med, vide klart og sikkert, at ved de midlertidige Bestemmelser gif man ud fra, at for denne ene Gangs Skyld — man forudsatte ikke, at de skulle gjælde for meer end de første Valg — maatte man stille dem op saa nær det da Bestaaende som muligt, for at komme desto hurtigere igjennem, og for ikke at vække Anstød paa dette Punkt. Der var Punkter nok i Grundlovsfagen, som man vidste vilde foranledige Forhandlinger af en alvorlig Natur, og dem vilde man ikke forøge ved at bringe Bestemmelser ind i den midlertidige Deel, som man maatte forudsee kunde medføre saadanne Rivninger. Derfor stillede man disse midlertidige Bestemmelser saaledes, at de kunde gaae igjennem uden videre Vanskelighed, saa at man ikke i hvad der staaer i de midlertidige Bestemmelser kan søge det sfernefte Bevis for, hvad man tænkte sig om Valgloven, naar man engang i Fremtiden kom til at forhandle om denne Lov. Det ærede Medlem gjorde ogsaa de midlertidige Bestemmelser gjældende mod et andet Forslag af det ærede Medlem for Holbæk Amts Aede Valgkreds (Krabbe); han henviste til deres Forskrift angaaende Mulkter for Valgmænd og de Høiftbeskattede. Jeg husker ogsaa meget godt, hvorledes man kom til denne Forskrift, og ogsaa dette viser mig, at man ingenlunde kan lægge en saadan Bægt paa disse midlertidige Bestemmelser, med Hensyn til hvad man havde tænkt sig i Fremtiden kunde blive indført. Den høitagtede Conseilspræsident erindrede om, hvad jeg igaar sagde, at jeg ikke vilde stille indgribende Forslag til det hidtil Gjældende. Jeg erindreraldeles tydeligt, at jeg igaar sagde, at det skulle vise sig idetmindste ved det Affnit, som da laa for, at jeg ikke havde stillet indgribende Forslag, og deri gav den ærede Conseilspræsident mig Ret, men ogsaa her kan jeg sige det Samme, thi med Hensyn